EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/1747

(2022. gada 4. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Vides aģentūras 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0113/2022),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2020. finanšu gada galīgais budžets bija 89 649 723 EUR, t. i., par 18,48 % lielāks nekā 2019. gadā, jo bija palielinājušies ārējie piešķirtie ieņēmumi; tā kā 2020. gadā inflācijas līmenis Savienībā bija 0,7 %; tā kā Aģentūras budžetu finansē galvenokārt no Savienības budžeta (75,29 %) un iemaksām saskaņā ar īpašu nolīgumu par programmu *Copernicus* (22,68 %);

B. tā kā Revīzijas palātas ziņojumā par Eiropas Vides aģentūras 2020. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2020. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,96 %, proti, nedaudz – par 0,04 % – zemāks nekā 2019. gadā; norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 86,12 %, proti, par 3,71 % zemāks nekā iepriekšējā gadā;

2. norāda uz Aģentūras svarīgo lomu kvalitatīvu datu sniegšanā par vides stāvokli, kas kļūst arvien svarīgāk, ņemot vērā milzīgos izaicinājumus, ar kuriem Savienība saskaras, risinot klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības izzušanas jautājumus; atzinīgi vērtē to, ka Savienības iestādes uzklausa Aģentūras viedokli, un iesaka nozīmīgu lomu Komisijas konsultēšanā uzticēt Aģentūras zinātniskajai komitejai;

Sniegums

3. norāda, ka Aģentūra ziņo, ka tā ir paveikusi to, ko bija plānojusi, un galveno snieguma rādītāju ziņā 2020. gadā ir pārsniegusi cerēto, neraugoties uz riskiem un problēmām, kas organizācijai bija jāpārvar Covid-19 pandēmijas dēļ;

4. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumu par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu –, ka Aģentūra sadarbojas ar Komisiju, nosakot uzdevumus un daloties ar tiem ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, tādējādi izvairoties no uzdevumu pārklāšanās; norāda, ka Aģentūra nav konstatējusi uzdevumu pārklāšanos ar citām aģentūrām ES aģentūru tīklā; norāda, ka Aģentūra koordinē noteiktus uzdevumus un izstrādā atsevišķus ziņojumus kopā ar citām aģentūrām, piemēram, Eiropas Ķimikāliju aģentūru (*ECHA*) un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*);

([1]) OV C 114, 31.3.2021., 14. lpp.

5. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumā par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem par neapmierinātību ar dažu Aģentūras darbību īstenošanu –, ka Aģentūra ir uzņēmusies jaunus papildu uzdevumus, tādus kā Eiropas zaļais kurss, 8. vides rīcības programma un ilgtspējīgs finansējums, kuriem nav paredzēti pietiekami resursi un personāls, lai sasniegtu tās tiesību aktos noteiktos mērķus; norāda, ka Aģentūra ar vairākām darbībām un sadarbību ar Komisiju tieši atbalstīja Eiropas zaļā kursa un klimata un enerģētikas politikas satvara laikposmam līdz 2030. gadam īstenošanu; turklāt norāda, ka Aģentūra ir norīkojusi operatīvos darbiniekus tikai šo darbību veikšanai un tas arvien vairāk apgrūtina tās atbalsta funkciju veikšanu; aicina Aģentūru sākt diskusijas ar Komisiju, vajadzības gadījumā izmantojot ES aģentūru tīklu, lai risinātu šos jautājumus, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jomā;

6. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumā par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem par Aģentūras IT tīklu –, ka Aģentūra bija uzsākusi digitalizācijas iniciatīvas pirms pandēmijas 2020. gadā un ka kopš 2020. gada marta šo iniciatīvu īstenošanu pasteidzināja pārvietošanās ierobežojumu situācija; aicina Aģentūru turpināt uzraudzīt kiberdrošības apdraudējumu ainu un veikt atbilstošus pasākumus;

7. norāda, ka Aģentūra ir nākusi klajā ar 2020. gada ziņojumu par gaisa kvalitāti Eiropā, kurā dokumentēta pārvietošanās ierobežojumu ietekme uz gaisa kvalitāti Eiropas pilsētās, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas izraisīto unikālo situāciju;

8. uzsver, ka Aģentūra sniedz pamatotu un neatkarīgu informāciju par vidi; uzteic tās 2020. gada darbības rezultātu kvalitāti, tostarp novērtējumu par to, kā ar Covid-19 saistītie pārvietošanās ierobežojumi ietekmē gaisu piesārņojošo vielu koncentrāciju, jauna rūpniecisko emisiju portāla izstrādi, pirmo datu par lielas noslodzes transportlīdzekļu CO_2 emisijām vākšanu un gatavošanos turpmākai ziņošanai par CO_2 emisijām reālos apstākļos;

9. atgādina, ka 2020. gadā Aģentūra izstrādāja 2020. gada ziņojumu par vides stāvokli ([2]) un sniedza novērtējumus un informatīvus paziņojumus par tādiem tematiem kā bioatkritumu apsaimniekošana un apstrāde, bionoārdāma plastmasa, jaunas problēmas atkritumu apsaimniekošanā Eiropā, gaisa kvalitāte un trokšņa piesārņojums, kā arī par to, kā Eiropu ietekmēs galvenie klimata apdraudējumi, piemēram, sausums, plūdi, mežu ugunsgrēki un jūras līmeņa celšanās 21. gadsimtā un pēc tam;

Personāla politika

10. norāda, ka 2020. gada 31. decembrī bija aizpildīti 96,92 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām, proti, 130 amata vietās, kas apstiprinātas Savienības budžetā (2019. gadā bija apstiprinātas 124 amata vietas), darbā bija pieņemti trīs pastāvīgi ierēdņi un 123 pagaidu darbinieki; norāda, ka 2020. gadā Aģentūrā strādāja arī 71 līgumdarbinieks un 12 norīkotie valstu eksperti;

11. pauž nožēlu par to, ka attiecība starp atbalsta darbiniekiem, kuri ir atbildīgi par administrāciju un koordināciju, un operatīvo personālu, kas strādā ar saturu, nav līdzsvarota; ierosina, ka darbības garantēšanas nolūkā Aģentūras rīcībā būtu jānodod vairāk atbalsta darbinieku;

12. pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras augstākā līmeņa vadītāju vidū, proti, to, ka 5 no 8 (62,50 %) ir vīrieši; pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras valdē, proti, to, ka 16 no 30 tās locekļiem (53,34 %) ir vīrieši; pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras kopējā darbinieku skaitā, proti, to, ka 111 no 203 darbiniekiem (54,68 %) ir sievietes; tomēr norāda, ka, pieņemot darbā jaunus darbiniekus un paaugstinot amatā, Aģentūrai būtu jāpatur prātā, ka vissvarīgākie faktori ir kandidātu prasmes, zināšanas un pieredze; norāda, ka ir jāņem vērā arī ģeogrāfiskā līdzsvara nepieciešamība darbinieku vidū;

13. norāda – attiecībā uz ziņojumā par 2019. gada budžeta izpildi iekļautajiem konstatējumiem par ierobežotiem aktīviem –, ka Aģentūra turpina ziņot Komisijai par tai nepieciešamo resursu novērtējumu; norāda arī to, ka šie resursi ne vienmēr tiek sagādāti vai iekļauti Komisijas iesniegtajā budžeta projektā; aicina Komisiju un Aģentūru izstrādāt ilgtspējīgu plānu, lai nodrošinātu Aģentūrai tās vajadzībām un uzdevumiem atbilstošus resursus, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jomā;

([2]) *The European Environment – state and outlook 2020*, https://www.eea.europa.eu/soer/2020.

14. pauž bažas par Aģentūras valdes locekļu lielo skaitu, kas apgrūtina lēmumu pieņemšanu un rada ievērojamas administratīvās izmaksas;

15. norāda – attiecībā uz atbildēm uz standarta anketas jautājumiem –, ka 2020. gadā tiesību aktos par ilgtspējīgu finansējumu Komisija norīkoja Aģentūru veikt atbalsta uzdevumus un iekļāva vienu pagaidu darbinieka un vienu līgumdarbinieka amata vietu, attiecīgi par 0,3 miljoniem EUR palielinot Aģentūrai paredzēto Savienības subsīdiju, lai nodrošinātu tai personālu papildu uzdevumu veikšanai; turklāt norāda, ka Parlaments grozīja Aģentūras 2020. gada budžetu, palielinot pamatsubsīdiju par 1,3 miljoniem EUR un piešķirot piecas pagaidu darbinieku un divas līgumdarbinieku amata vietas, lai dotu Aģentūrai resursus to jauno uzdevumu atbalstam, kuri saistīti ar Eiropas zaļo kursu, jo īpaši uzdevumam cīnīties pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības zudumu;

16. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumu par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu –, ka Aģentūra pārskatīja savu sensitīvo amatu politiku un 2020. gada 3. decembrī saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumiem pieņēma valdes lēmumu par EVA pamatnostādnēm par sensitīvo amatu noteikšanu un pārvaldību;

17. atzinīgi vērtē personāla politikā īstenotos centienus sekmēt tāldarbu un veselīgu dzīvesveidu un turpina mudināt Aģentūru izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

Iepirkums

18. norāda, ka Aģentūra aktīvi īsteno kopīgas iepirkuma procedūras ar Komisiju; norāda, ka Aģentūra galveno uzmanību pievērš pārejai uz elektroniskiem administratīvajiem procesiem (iepirkums, finanses un cilvēkresursi), kas ir uzlabojis efektivitāti un ļāvis tai ātri un efektīvi pāriet uz darba no mājām režīmu Covid-19 pandēmijas sākumā;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

19. pieņem zināšanai Aģentūras pašreizējos pasākumus un pastāvīgos centienus nodrošināt pārredzamību, interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un trauksmes cēlēju aizsardzību;

20. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumu par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu –, ka Aģentūras valdes locekļiem pastāvīgi tiek atgādināts par prasību iesniegt dzīves gājuma aprakstus un interešu deklarācijas publicēšanai Aģentūras tīmekļa vietnē; pauž stingru pārliecību, ka valdes locekļu dzīves gājuma aprakstu un interešu deklarāciju publicēšanai vajadzētu būt obligātai, nevis brīvprātīgai; aicina Aģentūru nodrošināt, ka valdes locekļi izpilda šo prasību, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jomā;

Iekšējā kontrole

21. pieņem zināšanai Aģentūras veikto iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu un tās secinājumu, ka, lai gan iepriekšējos gados vairāki iekšējās kontroles principi tika īstenoti un efektīvi darbojās, šie principi tagad tiek uzskatīti par tikai daļēji īstenotiem vai daļēji efektīviem; pieņem zināšanai Aģentūras secinājumu, ka vadībai tāpēc ir nekavējoties jāreaģē saistībā ar jaunu darba veidu; norāda, ka, neraugoties uz nenoteiktajiem apstākļiem saistībā ar Covid-19, Aģentūras iekšējās kontroles sistēma liecina, ka Aģentūras darbiniekiem izdevās ātri pielāgoties situācijai un izpildīt 2020. gadam paredzēto darba programmu, savās darbībās iekļaujot jaunas procedūras;

Reaģēšana uz Covid-19 un darbības nepārtrauktība

22. norāda, ka Aģentūra, reaģējot uz pandēmijas radītajiem ierobežojumiem, ieviesa pieņemšanu darbā tiešsaistē, ko atbalstīja darbā pieņemšanas platformas *Systal* īstenošana, un tas ļāva Aģentūrai 2020. gadā pabeigt lielu skaitu darbā pieņemšanas procedūru un noslēgt gadu ar zemu brīvo amata vietu īpatsvaru;

23. norāda, ka Aģentūras reakcija uz Covid-19 pandēmiju un ar to saistītajiem ierobežojumiem ir pozitīvi ietekmējusi lielāko daļu Aģentūras 2020. gada vidiskā snieguma datu, kuri liecina par būtisku siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu no komandējumiem un sanāksmēm (samazinājums par aptuveni 90 % salīdzinājumā ar 2015.–2019. gada vidējo rādītāju) un ievērojamu elektroenerģijas, apkures, ūdens un papīra izmantošanas un atkritumu daudzuma samazinājumu, jo Aģentūras telpās uzturējās mazāk darbinieku; aicina Aģentūru turpmākajos gados iekļaut savās darbībās pieredzi, kas šajā jomā gūta saistībā ar pandēmiju;

Citi komentāri

24. atzinīgi vērtē Aģentūras lēmumu vēl ciešāk apņemties pāriet no klimatam nekaitīgām uz klimatneitrālām darbībām saskaņā ar Savienības klimata mērķrādītājiem, kuri ir padarīti stingrāki;

25. aicina Aģentūru arī turpmāk veicināt sadarbību ar citām Savienības aģentūrām un starptautiskajām organizācijām, lai labāk novērtētu cilvēka darbības ietekmi uz vidi, un padarīt raitāku dialogu ar ieinteresētajām personām un iedzīvotājiem;

26. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus izveidot videi draudzīgu darba satvaru un visus pasākumus, ko Aģentūra veikusi, lai samazinātu savu oglekļa pēdu un enerģijas patēriņu un izveidotu bezpapīra darbplūsmu; norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar ziņojumā par 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem par izmaksu efektivitāti un videi nekaitīgu praksi –, ka Aģentūras biroja ēka ir celta vēl 19. gadsimtā un tāpēc telpu energoefektivitātes uzlabošanas iespējas ir ierobežotas; norāda, ka Aģentūra savas vides vadības sistēmas ietvaros ir apņēmusies pastāvīgi uzlabot savu vispārējo energoefektivitāti, nomainot atsevišķus ēkas logus un vairākos stāvos pārejot uz darbībās balstītu darba vidi, kas sniegs papildu uzlabojumus energoefektivitātes ziņā uz vienu platības vienību; turklāt norāda, ka Aģentūra 100 % apmērā iepērk atjaunīgo energoresursu elektroenerģiju; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par situācijas attīstību šajā jomā;

27. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konstatējumiem par piekļūstamību –, ka Aģentūrai vēl ir jāpielāgo savas tiešsaistes platformas, lai tās būtu pieejamas personām ar invaliditāti;

28. atgādina, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, bet arī tādēļ, lai paātrinātu procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai par katru cenu izvairītos no digitālās plaisas starp aģentūrām; tomēr vērš uzmanību uz vajadzību veikt visus nepieciešamos drošības pasākumus, lai izvairītos no jebkāda apdraudējuma apstrādātās informācijas drošībai tiešsaistē; aicina Aģentūru ātrāk izstrādāt savu kiberdrošības politiku, nodot to līdz 2022. gada 31. janvārim un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

29. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konstatējumiem par Aģentūras rezultātu izplatīšanu sabiedrībā –, ka Aģentūra 2020. gadā ir īstenojusi tiešsaistes informēšanas pasākumus un vairāk izmantojusi inovatīvus formātus, tādus kā atklāšanas pasākumi, iespējas uzdot jautājumu "Pavaicā ekspertam" formātā un debates; norāda, ka Aģentūra piedalās vairāku aģentūru īstenotā projektā, kura mērķis ir uzlabot šo aģentūru komunikācijas potenciāla rādītājus; norāda, ka reģistrēto sesiju skaits Aģentūras tīmekļa vietnē 2020. gadā pārsniedza 8 miljonus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par turpmākām izmaiņām, kuru mērķis ir pilnveidot Aģentūras klātbūtni tiešsaistē;

30. norāda – attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar Revīzijas palātas konstatējumiem par atspoguļojumu medijos –, ka Aģentūra turpina strādāt, lai būtu labāk pamanāma kā uzticams zināšanu par vidi un klimatu avots Savienības līmenī; norāda, ka 2020. gadā Aģentūra publicēja 25 626 rakstus medijos, kas ir par 80 % vairāk nekā 2019. gadā, un kopējais tās sekotāju skaits sasniedza 178 593, kas ir par 56 % vairāk nekā 2019. gadā;

31. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2022. gada 4. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([3]).

([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0196.